

predana je papi i biskupima. Naravno je, da može papa i sam odlučivati, jer se ne može zamisliti, da bi papa za svaku stvar, naročito važniju, koju treba riješiti, sazvaio sve biskupe svijeta. Kada sam rješava, zastupa biskupe cijeloga svijeta. Pa i biskupi na biskupskoj sinodi zastupaju sve ostale biskupe širom svijeta. A ako se stvari nejasno iznose, naravno da onda dolazi do poteškoća. Prema tome vrhovna vlast u Crkvi predana je biskupima sa papom na čelu, samo da je vršilac te vlasti u praksi najčešće papa sam. Pa i ranije je tako bilo, samo da je Rimska kurija, tako se čini, baš namjerno biskupe držala u sjeni papine vrhovne službe. Većom demokratizacijom u Crkvi obnovit će se staro načelo vrhovne vlasti u Crkvi. S time papa neće ništa izgubiti, a Crkva ništa pridobiti, za razliku od prijašnjeg, da će mjesto biskupa u Crkvi biti određenije. Zato moramo kolegijalnost biskupa s papom na čelu pozdraviti, ali ne kao neku »novotariju«, nego kao prastaru Crkvu Kristovu.

Vilko Šolinc

UOČIVŠI SITUACIJU (EIDOTES KAIRON)

Rim 13, 11

Kao što je u Crkvi postojala philosophia et theologia perennis, tako se mislilo da postoji i theologia pastoralis perennis. Na čovjeka se gledalo kao na neki teološki objekt, povjeren spasiteljskoj brizi Crkve. Crkvi je prije svega bilo do spasenja besmrtno duše pojedinog čovjeka, koji treba da pobožno sluša, prihvaća, osluškuje i podloži se uputama Crkve. Tako je došlo do izgradnje čvrstih oblika dušobrižničkog rada, koje su — bez obzira na odveć moralistički usmjerene propovijedi — uvijek na isti način primijenjivali i izvodili. Posebnu odgovornost Crkve za svjet pretjerano su gledali samo u tom smislu, što »svijet« trajno prijeti čovjekovu spasenju, tako da je to u odnosu na svijet moglo davati samo kritičku budnost. Nije uzalud slika Crkve kao jedne od svijeta opsijedane, ali neosvojive tvrđave (»gledajte dom pun slave«) spadala na omiljele izraze Crkve koja je samu sebe tako shvaćala.

Crkva je međutim po želji svoga Osnivača i Gospodina kvasac i sjeme na njivi svijeta. Ona nema pravo da vlada nad ovim svijetom ili da se iskopča iz svijeta. Naprotiv, ona treba da svoju službu vrši u ovome svijetu i nudi je svim ljudima. Prema izrazu prispodobe o milosrdnom Samaritancu i slikovitom govoru o sudu svijeta (Mt 25) ona ne smije pitati, da li će kod služenja nešto dobiti ili ne. Ona treba da nudi spasenje svim ljudima i da svim ljudima pomaže kako da svoje ljudsko dostojanstvo ostvare na ovome svijetu. Stoga služenje siromasima i bijednicima, služenje u miru i borbi protiv nepravde, obeščaćenja i bijede isto onako kao i propovijed i sakramentalno djelovanje spadaju na njezine bitne zadatke.

Crkva današnjice prihvaća ovaj zadatak služenja. Stoga svaki dušobrižnik mora uočiti situaciju, u kojoj se nalazi i u kojoj žive njemu povjereni ljudi. On mora trajno iznova pitati, koji je nalog namijenjen njemu kao odgovornom članu Crkve da bi bio sposoban pružiti ovdje i danas kršćansku istinu i kršćansku ljubav. Mehanističko osiguranje spasenja pojedine duše i samodostatno pastoralno djelovanje nisu više dovoljni za ovaj zadatak. Baš stoga što Krist zna, da Crkva nije od ovoga svijeta, on vidi pozitivne mogućnosti,

koje sadašnjica pruža služnju Crkve. Čorsokaci i krize u današnjoj situaciji treba da Crkvu prema želji njezina Gospodina oslobode od njezina samodostatnog stava te je otvore i osposobe za ove nove zadatke. Tko shvaća znakove vremena, neće postati malodušan, nego će pun pouzdanja pristupiti k tim zadacima. Ta Gospodin je danas uz svoju Crkvu i priprema joj stazu u budućnost.

O. Knoch — Preveo o. F. Carev

SVEĆENICE U KRISTOVOJ CRKVI?

U njemačkom vjerskom mjesečniku »Der grosse Entschluss« od veljače godine 1966 objavljena su tri članka o tom vrlo delikatnom pitanju. Prvi: »Zašto ne i svećenice?« objavljen je bez potpisa, anonimno; redakcija lista nosi odgovornost za taj članak. Drugi članak potječe ispod pera poznate njemačke kulturne teologije radnice Ide Friederike Görres, a treći je napisao profesor teologije Dr. Herbert Vorgrimler. Posvetimo malo pažnje pisanju ovih pisaca.

Zašto nije moguće da bi imala i katolička Crkva svećenice? Više nego 1900 godina držalo se potpuno normalnim i razumljivim, da su za svećeničko zvanje pozvani samo muškarci, jer su jedino oni od Boga određeni djelatnici božjih tajni. Druga božja osoba se je kao muškarac utjelovila te je samo muškarce pozvala u zbor apostola. To je bilo dovoljno da je nastala nesmutljiva tradicija o svećenstvu. Ali nijedna tradicija ne odgovara u potpunosti vječnoj istini. Što je bilo uvjetovano u određenom vremenu, ne odgovara svakom vremenu, pa se i tradicije mijenjaju. Svakako postajali su uvjeti, da se samo muškarci uzimaju u obzir za svećeničko zvanje. Sam početak kršćanstva nalazi se na tlu izraelske misaonosti tradicije, a kod Izraelaca ženama nije bilo moguće da kao svećenice služe svome Bogu. Svaki svećenik zastupa Krista i zato su smatrali, da samo muškarac može dostojno zastupati Sina Božjeg, koji se rodio kao muško dijete. Naravno utjelovljeni sin mogao bi nastupiti i kao žena, ali to nije odgovaralo ondašnjim prilikama. Međutim, nikako ne stoji, da je Bog za sva vremena samo muškarcima dao taj privilegij božjega misništva. Ako pomislimo na položaj žene u onom razdoblju (ona se je jedva razlikovala od obične ropkinje), onda nam postaje jasno, da je već poradi toga morao nastupiti spasitelj u muškoj osobi. I onako je bio Krist mnogima na sablazan, a kao žensko stvorenje on bi se već u samom početku onemogućio. Kod židova nije bio običaj da bi žena javno govorila i provsjedovala. Pa i u poganskom svijetu žena nije javno nastupala. Možda su bile u tom pogledu jedini izuzetak grčke hetere. Isus Krist poziva u apostolski zbor samo muškarce. Jasno, on je kanio svoje apostole poslati u svijet, da svim narodima navjeste evanđelje spasenja. Nešto takvog ne bi se moglo zamisliti za ženu onog vremena. Žena je rijetko napuštala kuću, a i opasnosti izvan kuće bile su za nju prevelike, kojima bi se morala suočiti. Poradi toga nam je jasno, zašto su u apostolskom zboru samo muškarci. Međutim, Samarijanki kod Jakobova zdenca Krist ne zabranjuje, da ga u gradu nagovjesti svojim sugrađanima. A tko bi mogao zaniijekati, da u današnjem svijetu položaj žene nije bitno drugačiji. Žena danas sama putuje pa i javno nastupa bez sablazni i javnog prosvjedovanja.